

‘Er was eens...’

jubiläumjaar is in de Documenta-hal in Kassel de expositie *Expedition Grimm* te bezichtigen, met waardevolle manuscripten en persoonlijke bezittingen van Jacob en Wilhelm Grimm en werk van hun minder bekende broer Ludwig Emil, die schilder was en medeoprichter van de eerste kunstenaarskolonie van Europa in Willingshausen.

De *Märchenstrasse* loopt ook door Hamelen, waar een fontein herinnert aan de bekende rattenvanger. Het verhaal vertelt dat de stad in 1284 werd geteisterd door talloze ratten. De burgemeester schakelde de rattenvanger in, die de beesten al fluitend de stad uit leidde. Toen de burgervader de succesvolle rattenvrijver niet wilde betalen voor zijn werk, lokte hij als wraak alle kinderen de stad uit en verdween met hen voorgoed Hamelen uit. Sprookjes eindigen niet altijd met ‘en ze leefden nog lang en gelukkig’. De Duitse sprookjesroute eindigt wel voorspoedig: in Bremen, bekend van De Bremer Stadsmuzikanten. Die stad is echter niet het eindstation van de gebroeders Grimm zelf, dat is Berlijn. Jacob overleed daar op 20 september 1863 en Wilhelm stierf er op 16 december 1859. De twee broers maakten niet meer mee hoe hun belangrijkste werk werd voltooid, het omvangrijke *Deutsche Wörterbuch*. In dat naslagwerk is niet alleen te lezen wat woorden betekenen, maar ook hoe ze zijn ontstaan. In 2013 is het 175 jaar geleden dat Jacob en Wilhelm met het lexicon zijn begonnen. De gebroeders Grimm zijn naast elkaar begraven, in een eregraf op het Alte St. Matthäus-kerkhof in Berlijn-Schöneberg.

Bossen vol sprookjes

De sprookjes van Grimm zijn allemaal te bewonderen in Europa-Park. In dit Duitse attractiepark knabbelen Hans en Grietje aan het snoephuis van de heks, hebben de Kikkerkoning en Vrouw Holle hun eigen onderkomen en woont Doornroosje in een riant slot. In de interactieve bibliotheek van de gebroeders Grimm kunnen bezoekers zien en beleven hoe het tweetal de vertellingen verzamelde. Ter gelegenheid van tweehonderd jaar sprookjes van Grimm werd het Sprookjesbos van Europa-Park vernieuwd en uitgebreid: ook Raponsje, Dokter Alwetend en de Gouden Gans hebben vanaf nu hun thuis gevonden in het Grimm-bos in het Zwarte Woud.

Meer informatie op www.europapark.de

De gebroeders Grimm zijn ook ruim vertegenwoordigd in het Sprookjesbos van de Efteling in Kaatsheuvel. Roodkapje – oorspronkelijk geschreven door de Fransman Charles Perrault, maar door de Grimms herschreven met een positieve afloop –, Assepoester, Doornroosje, Hans en Grietje, Sneeuwwitje, Vrouw Holle, Repelsteeltje, De Kikkerkoning, Raponsje, De Wolf en de Zeven Geitjes, Tafeltje dek je, Ezeltje strek je, allemaal sprookjes die in het Eftelingbos te vinden zijn en die voor het nageslacht bewaard zijn door de gebroeders Grimm.

Meer informatie op www.efteling.com

Het snoephuisje van de heks in Europa-Park

Grimm-evenementen

In het Grimm-jubiläumjaar 2013 worden in Duitsland diverse speciale activiteiten georganiseerd. Een compleet overzicht van alle evenementen staat op www.grimm2013.de.

Hanau

Tot en met 21 juli worden in Hanau de *Brüder Grimm-Märchenfestspiele* georganiseerd. Tijdens dit op één-na-grootste openluchtfestival van de deelstaat Hessen worden sprookjes van de gebroeders Grimm opgevoerd in het amfiteater van Hanau, met op de achtergrond het kasteel Philippsruhe en het slotpark. Het sprookjesfestival werd voor het eerst in 1985 gehouden en trok sindsdien meer dan een miljoen bezoekers.

Meer informatie op www.maerchenfestspiele-hanau.de

Kassel

Bij de tentoonstelling *Expedition Grimm*, die tot en met 8 september in de Documenta-hal in Kassel wordt gehouden, gaan bezoekers de wereld van de sprookjesvertellers in.

Meer informatie op www.expedition-grimm.de

Tijdens het Gebroeders Grimm-festival wordt op de Seebühne in het Schönefeld-park in Kassel een sprookje van Grimm als musical opgevoerd. Tijdens het evenement, dat van 18 juli tot en met 18 augustus wordt gehouden, kunnen bezoekers ook genieten van concerten en theateruitvoeringen.

Meer informatie op www.brueder-grimm-festival.com

In slot Bellevue is het permanente Brüder Grimm-Museum Kassel gevestigd. Hier is in 2013 een tentoonstelling te zien over het leven en de activiteiten van de beroemde broers.

Meer informatie op www.grimms.de

De tentoonstelling *Expedition Grimm* in de Documenta-hal in Kassel

